

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Rusnac Valeriu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorii judecătorești Ungureanu Oleg, Doroftei Igor, Furdui Ion, Casian Oleg, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, obligarea de a executa hotărârea judecătorească și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă

La 30 octombrie 2015, Rusnac Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, obligarea de a executa hotărârea judecătorească și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-2782/10 din 07 octombrie 2010, irevocabilă și definitivă la 16 martie 2011, Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să acorde spațiu locativ polițistului grupei de escortă al Comisariatului de poliție Centru mun. Chișinău, Rusnac Valeriu și membrilor familiei sale, conform normelor sanitare la momentul executării. Prin încheierea executorului judecătorească Doroftei Igor nr. 064-813/12 din 18 septembrie 2012, Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să emită un act administrativ privind asigurarea reclamantului și a membrilor familiei sale cu spațiu locativ în cel mult 10 zile de la primirea somației.

Indică Rusnac Valeriu că pînă în prezent, Consiliul mun. Chișinău nu și-a onorat obligația de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2010, ignorînd prevederile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale,

Constituției Republicii Moldovei, Legii contenciosului administrativ și Codului de executare.

Declară reclamantul că din motivul neexecutării hotărârii judecătorești, este nevoit să închirieze contra plată spațiu locativ, fiindu-i cauzat astfel un prejudiciu moral, exprimat prin suferințe psihice și fizice, pe care îl estimează la suma de 75 000 lei.

Solicită constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, obligarea pârâtului de a executa în termenul prevăzut de lege hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2010 și repararea prejudiciului moral în sumă de 75 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14 ianuarie 2016, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și executorii judecătorești Ungureanu Oleg, Doroftei Igor, Furdui Ion, Casian Oleg.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, s-a constatat încălcarea dreptului lui Rusnac Valeriu la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2010, în perioada 28 martie 2012 - 05 noiembrie 2014 și s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Rusnac Valeriu suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016.

Instanțele de judecată au ajuns la concluzia că neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2010 în perioada 28 martie 2012 - 05 noiembrie 2014, constituie încălcarea dreptului reclamantului Rusnac Valeriu la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanțele judecătorești au luat în considerație interesul sporit pe care-l are reclamantul în executarea hotărârii al cărui beneficiar este, precum și durata neexecutării care este una considerabilă, suma de 10 000 lei fiind echitabilă și rezonabilă compensării prejudiciului cauzat. Cît privește pretenția cu privire la obligarea pârâtului de a executa hotărârea judecătorească, instanțele ierarhic inferioare au constatat că este inadmisibilă în raport cu prevederile Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La 27 iunie 2016, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, Ministerul Justiției a invocat că instanțele ierarhic inferioare au aplicat în mod eronat prevederile normelor de drept material referitoare la stabilirea perioadei de referință, precum și neîntemeiat au dispus repararea prejudiciului moral, deoarece în speță nu există nici un temei concludent de a constata încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Indică recurentul că conform informației prezentate de către Ministerul Afacerilor Interne, intimatul-reclamant Rusnac Valeriu nu activează în cadrul organelor afacerilor interne începând cu data de 21 martie 2013. Prin urmare, potrivit prevederilor legislației în vigoare la momentul pronunțării hotărârii judecătorești, spațiul locativ urma a fi acordat

temporar pe durata funcției în cadrul MAI și începând cu 21 martie 2013, Rusnac Valeriu nu mai are posibilitatea legală de a înainta careva pretenții către Consiliul mun. Chișinău, hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2010 căzînd în desuetudine. În acest sens, recurentul face trimitere la cauza Păduraru Grigore c. Moldovei, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a respins pretențiile înaintate pe temeiuri similare celor din speța dată.

Menționează Ministerul Justiției că instanțele ierarhic inferioare au apreciat doar parțial raporturile motivate prezentate de către executorii judecătorești Ungureanu Oleg și Doroftei Igor, precum și raportul prezentat de către Primăria mun. Chișinău, în condițiile în care din conținutul acestora reiese că neexecutarea hotărîrii judecătorești nu poate fi imputată exclusiv organelor responsabile de executarea documentului executoriu, or, la caz de către executorii judecătorești au fost întreprinse toate măsurile posibile care puteau fi întreprinse pentru executarea hotărîrii.

Consideră recurentul că concluzia instanței de fond, susținută de către cea de apel, de reparare a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei este una eronată, deoarece nu există nici un temei de a constata încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești. Mai mult ca atât, prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă în mod automat dreptul la repararea prejudiciului atât material, cât și moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, a fost expediată în adresa Ministerului Justiției la 08 aprilie 2016 și a fost recepționată de către acesta la 26 aprilie 2016, potrivit ștampilei aplicate pe scrisoarea de însoțire (f.d. 121).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Ministerul Justiției la 27 iunie 2016, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 01 august 2016, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de către Ministerul Justiției cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul recurentului Ministerul Justiției precum că începînd cu data eliberării lui Rusnac Valeriu din funcție - 21 martie 2013, Consiliul mun. Chișinău nu mai este obligat să-l asigure pe dînsul și membrii familiei sale cu spațiu locativ, făcînd trimitere la cauza Păduraru Grigore c. Moldovei, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a respins pretențiile înaintate pe temeiuri similare celor din speța dată.

În acest sens, instanța de recurs menționează că în cauza Păduraru c. Moldovei, Curtea a decis să radieze cererea de pe rol în conformitate cu art. 37 § 1 c) din Convenție, indicînd că avînd în vedere natura concesiilor cuprinse în declarația Guvernului Republicii Moldova, precum și suma compensației propuse pentru despăgubirea daunelor cauzate, nu se mai justifică continuarea examinării cererii. Totodată, Curtea a relevat că în cazul în care Guvernul nu va respecta termenele declarației unilaterale, cererea ar putea fi repusă pe rol. Prin urmare, se constată că în speța Păduraru c. Moldovei, cererea a fost scoasă de pe rol, și nu examinată în fond, iar constatările Curții nu sunt relevante prezentei spețe.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului nici argumentul recurentului precum că neexecutarea hotărîrii judecătorești nu poate fi imputată organelor responsabile de executarea documentului executoriu, dat fiind faptul că au fost întreprinse toate măsurile posibile care puteau fi întreprinse pentru executarea hotărîrii, deoarece conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, o autoritate statală nu poate invoca lipsa fondurilor sau lipsa locuințelor pentru a motiva neexecutarea unei hotărîri judecătorești (cauza Prodan c. Moldovei).

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv

numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic